

Rakennus- ja asennustyöväkuutus

TUOTESELOSTE
Voimassa 1.6.2023

 LÄHTAPIOLA

Elämäturvayhtiö – talouden, terveyden ja turvallisuuden asialla

Meille on tärkeää auttaa sinua tunnistamaan ja ennakoimaan liiketoiminnan riskejä. Koska se ei aina riitä, tarjoamme vakuutusratkaisuja nopeaan ja laadukkaaseen palautumiseen vahingon sattuessa. Olemme asiakkaiden omistama elämäturvayhtiö. Se tarkoittaa, että olemme sinun ja yrityksesi turvallisuuden, talouden ja terveyden asialla.

Omatoimista riskienhallintaa verkossa

RiskiHelppi on monipuolinen tietopaketti yrityksesi käyttöön. Sieltä löydät tietoa riskeistä ja riskienhallinnasta sekä hyödylliset toimintamallit, ohjeet, työkalut ja verkkokoulutukset. Ota palvelu käyttöösi osoitteessa www.riskihelppi.fi.

LähiTapiolan omistaja-asiakkaana hyödyt ja voit vaikuttaa

Keskinäisessä yhtiössä vakuutuksenottajat omistavat yhtiön. Omistaja-asiakkaanamme hyödyt yhtiön tuloksesta ja voit vaikuttaa toimintaamme.

Helppoa asiointia verkkopalvelussamme

LähiTapiolan verkkopalvelussa näet, mitä vakuutuksia yritykselläsi on ja kuinka paljon niistä maksat. Voit tehdä myös muutoksia vakuutusturvaan tai ilmoittaa esimerkiksi yrityksen osoitteenmuutoksesta. Verkkopalvelussa keskustele asiantuntijoidemme kanssa suojatussa ympäristössä. Korvauksen hakeminen on useimmiten nopeinta verkkopalvelussa.

Tervetuloa asioimaan LähiTapiolan verkkopalveluun

Voit tutustua palveluun ja tehdä verkkopalvelusopimuksen osoitteessa www.lahitapiola.fi/ esittely.

Sisällysluettelo

Rakennus- ja asennustyövakuutuksella voit vakuuttaa rakennus-, korjaus- ja asennustyökohteita	4
Omaisuuksien vakuutukset	5
Vakuutettavat kohteet.....	5
Vakuutuksen voimassaolo.....	7
Esinevakuutukset.....	8
Rajoitusehdot ja korvauksen määrä	10
Milloin vahinko korvataan vastuuvakuutuksesta, milloin Rakennus- ja asennustyövakuutuksesta?.....	11
Omapastuu	12
Kuljetusvakuutus.....	12
Muuta tärkeää	13

Rakennus- ja asennustyövakuutuksella voit vakuuttaa rakennus-, korjaus- ja asennustyökohteita

Rakennus- ja asennustyövakuutus on tarkoitettu ammattimaista rakennus-, asennus- tai korjaustyötä harjoittaville yrityksille ja se ottaa huomioon rakennusalan yleisten sopimusehtojen vaatimukset urakan vakuuttamisesta.

Rakennus- ja asennustyövakuutuksella vakuutetaan urakka-asiakirjoissa sovittu työsuoritus, joka voi olla rakennettavana oleva rakennus tai rakennelma, korjaustyö, asennettava kone tai laite taikka purettava kone tai laite. Työsuoritus voi olla myös rakennettava tie, silta tai jokin muu erikoisrakennelma. Varsinaisen työsuorituksen kohteen lisäksi vakuutuksella voidaan vakuuttaa myös muuta omaisuutta ja mahdollisen työmaa-aikaisen vahingon aiheuttamia kustannuksia.

Rakennus- ja asennustyövakuutus tehdään useimmiten projektikohtaisena, mutta se voidaan tehdä myös jatkuvana, jos vuosittain on useita samankaltaisia pienehköjä rakennus-, asennus- tai korjaustöitä.

Vakuutus kattaa laajimmillaan äkillisiä ja ennalta arvaamattomia esinevahinkoja, mutta vakuutuksen voi myös ottaa suppeampana kattamaan esimerkiksi vain palovahinkoja. Määräaikainen vakuutus voidaan laajentaa kuljetusvakuutuksella kattamaan työmaalle tuotavalle omaisuudelle kuljetuksen aikana sattuneita vahinkoja.

Omaisuuuden vakuutukset

Rakennus- ja asennustyövakuutukseen sisältyvät seuraavat esinevakuutukset:

- Palovakuutus
- Omaisuusrikosvakuutus
- Vuotovakuutus
- Luonnonilmiövakuutus
- Rikkovakuutus

Vakuutusturva voidaan joissakin tapauksissa tehdä myös yllä esitettyä suppeampana. Toisaalta vakuutukseen voidaan liittää mukaan myös kuljetusvakuutus.

Vakuutettavat kohteet

Rakennus- ja asennustyövakuutus tehdään joko projektikohtaisesti eli määräaikaisena vakuutusena tai jatkuvana vakuutuksena. Jatkuva vakuutus soveltuu usein samanlaisina toistuville, pienehköille työsuorituksille. Vakuutukseen voidaan valita seuraavat kohteet:

- Työkohde (vain määräaikainen)
- Työsuoritus (vain jatkuva)
- Irtaimen käyttöomaisuuden erillishankinnat (vain määräaikainen)
- Ympäröivä omaisuus
- Työkalut, työvälineet ja sääsuojat
- Työmaarakennukset
- Työntekijöiden omaisuus
- Kiirehtimiskustannukset
- Purku- ja raivauskustannukset (vain määräaikainen).

Vakuutuksen kohteena on aina urakkasopimukseen merkitty työkohde. Muut kohteet lisätään vakuutukseen tarpeen mukaan. Vakuutettujen työkalujen, työvälineiden ja sääsuojen, työmaarakennusten, työntekijöiden omaisuuden ja ympäröivän omaisuuden vakuutus on toissijainen. Toissijainen tarkoittaa, että vahinko korvataan tästä vakuutuksesta silloin, kun sitä ei korvata jostain muusta vakuutuksesta, esimerkiksi vuokratun työkoneen omistavan yrityksen vakuutuksesta tai urakoitsijan omasta irtaimistolle otetusta esinevakuutuksesta.

Työkohteen vakuutusmääränä on urakkasumma, muiden vakuutettavien kohteiden vakuutusmäärä on valittu enimmäiskorvausmäärä yhtä vahinkoa kohden. Vakuutusmäärän tarve arvioidaan urakkakohteen tyyppiin ja koon mukaan. Esimerkiksi korjaus- ja asennustyökohteissa ympäröivälle omaisuudelle ja purku- ja raivauskustannuksille voidaan tarvita suurikin vakuutusmäärä.

Työkohde

Työkohde tarkoittaa urakkasopimukseen ja urakkasummaan sisältyviä työsuorituksia, rakennuskohteita, korjaustyön tai asennustyön kohteita, raaka-aineita, tarvikkeita, rakennettavia rakennuksia ja rakennelmia sekä tilapäisiä kulutusluonteisia rakenteita. Työkohteen vakuutusmäärään voi sisältyä 10 000 euroon saakka irtaimen käyttöomaisuuden erillishankintoja ja ympäröivää omaisuutta. Esinevahingosta seuranneita purku- ja raivauskustannuksia voi sisältyä 10 % työkohteen vakuutusmäärästä. Työkohteen korvauksen enimmäismäärä on kuitenkin aina vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

Esimerkki määräaikaisesta rakennustyövakuutuksesta

Korjaustyökohde on vakuutettu 800 000 eurosta. Korjaustyössä sattuneen palovahingon yhteydessä vahingoittuu ravintolakeittiön koneita, jotka odottavat asennusta ja jotka työn tilaaja on hankkinut asennettavaksi. Palo aiheuttaa vahinkoa myös ravintolan ruokailutiloihin, jotka eivät kuulu korjaustyöhön. Vakuutuksessa on vakuutettuna vain itse työsuoritus. Tällöin vahingosta korvataan

- ravintolakeittiön koneita enintään 10 000 euroa (irtaimen omaisuuden erillishankinnat)
- ruokailutilojen vahingot enintään 10 000 euroa (ympäröivä omaisuus)
- palovahingosta aiheutuneita purku-, raivaus-, kuljetus- ja jätteenkäsittelymaksuja enintään 80 000 euroa.

Yhteensä vahingosta korvataan enintään työkohteen vakuutusmäärä eli 800 000 euroa.

Työsuoritus

Jatkuvassa vakuutuksessa on vakuutettuna vakuutukseen merkittyyn liikevaihtoon sisältyvät työsuoritukset. Työsuoritusten vakuutusmäärä kattaa sekä urakkasummaan kuuluville työsuorituksen kohteille aiheutuneita vahinkoja että tilaajan hankkimille asennustyön kohteena oleville koneille ja laitteille aiheutuneita vahinkoja silloin, kun näiden vakuuttaminen on vakuutuksenottajan vastuulla.

Jatkuvan vakuutuksen työsuorituksen kohteen vakuutusmäärä on euromäärä, johon lasketaan mukaan arviot vakuutuskauden aikana tehtävästä suurimmasta yksittäisestä urakasta ja työsuoritukseen kuuluvista kalleimmista koneista tai laitteista.

Irtaimen käyttöomaisuuden erillishankinnat (vain määräaikainen)

Irtaimen käyttöomaisuuden erillishankinnoilla tarkoitetaan omaisuutta, joka ei kuulu osaksi urakkasummaa, mutta joka urakoitsija on kuitenkin veloitettu vakuuttamaan. Tällaisia ovat esimerkiksi työkohteeseen tulevat koneet ja rakennuttajan tai asukkaan itse hankkimat pintamateriaalit, vesikalusteet ja keittiökoneet. Näille merkitään vakuutuskirjaan oma erillinen vakuutusmäärä vakuutettavan omaisuuden arvo huomioon ottaen. Vahinkotilanteessa vakuutuksesta korvataan erillishankinnat vakuutusmäärään saakka työkohteen vakuutusmäärän lisäksi.

Ympäröivä omaisuus

Ympäröivällä omaisuudella tarkoitetaan työkohteen välittömässä läheisyydessä tai vaikutuspiirissä olevaa omaisuutta, joka vahingoittuu rakennus- tai asennustoimenpiteen seurauksena. Ympäröivää omaisuutta ovat esimerkiksi

- putkiremonttia tehtäessä rakennuksen hissi
- saneeraustyön kohteena olevan huoneen seinän toisella puolella oleva tila
- asennettavan tuotantokoneen vieressä oleva toinen kone.

Ympäröivällä omaisuudella ei tarkoiteta urakoitsijan omaa omaisuutta, vuokrattuja tai lainattuja työvälineitä tai työmaarakennuksia eikä irtaimen käyttöomaisuuden erillishankintoja, vaikka ne olisivatkin vahingon tapahtuessa työkohteen välittömässä läheisyydessä.

Vakuutusta tehtäessä on arvioitava työkohteen vieressä olevan omaisuuden arvo ja sille mahdollisesti tapahtuva vahinko. Vakuutusmäärä valitaan riskien mukaisesti. Vahinkotilanteessa vakuutuksesta korvataan erikseen vakuutetulle ympäröivälle omaisuudelle aiheutunut vahinko vakuutusmäärään saakka työkohteen vakuutusmäärän lisäksi.

Työkalut, sääsuojat, työmaarakennukset ja työntekijöiden omaisuus

Vakuutuksella voidaan vakuuttaa myös työmaalla käytettäviä työkaluja, työvälineitä, sääsuoja, työmaarakennuksia ja työntekijöiden omaisuutta. Työkalujen, työvälineiden ja sääsuojiin vakuutusmäärään voi sisältyä sekä omaa että vuokrattua tai lainattua omaisuutta. Vastaavasti työmaarakennusten vakuutusmäärässä voi olla mukana sekä omia että vuokrattuja työmaalla olevia tilapäisrakennuksia, esimerkiksi varastoja, työmaatoimistoja tai sosiaalituloja.

Kiirehtimiskustannukset

Kiirehtimiskustannukset ovat kustannuksia, jotka syntyvät korvattavan esinevahingon korjaamisen kiirehtimisestä. Tällaisia kustannuksia ovat

- ylityö- ja viikonlopputyökustannukset
- ylimääräiset työkustannukset ja tilapäisasennusten kustannukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi siitä, että erikoisjärjestelyillä pystytään edistämään rakennustöitä myös vahingon korjaamisen aikana
- hankintojen nopeuttamiskustannukset.

Purku- ja raivauskustannukset (vain määräaikainen)

Urakkasopimuksessa urakoitsija veloitetaan vakuuttamaan mahdollisen vahingon sattuessa aiheutuvia purku- ja raivauskustannuksia, joihin kuuluu myös puren jätteen kuljetus- ja jätteenkäsittelymaksut. Vakuutusta tehtäessä on arvioitava, voisivatko työkohteessa mahdollisesti tapahtuvan palovahingon seurauksena tulevat purku- ja raivauskustannukset ylittää työkohteen vakuutusmäärään sisältyvän 10 prosentin määrän ja riittääkö työkohteen vakuutusmäärä kattamaan vahingot, jos siitä käytetään 10 % purku- ja raivauskuluihin. Kun purku- ja raivauskustannukset vakuutetaan erikseen, merkitään vakuutuskirjaan koko haluttu euromäärä.

Kohde	Sisältykö työkohteen vakuutukseen?
Irtaimen käyttöomaisuuden erillishankinnat (vain määräaikainen)	10 000 euroon saakka sisältyy, muuten vakuutettava omana kohteenaan
Ympäröivä omaisuus	10 000 euroon saakka sisältyy, muuten vakuutettava omana kohteenaan
Purku- ja raivauskustannukset (vain määräaikainen)	10 % työkohteen vakuutusmäärästä sisältyy, muuten vakuutettava omana kohteenaan
Työkalut, työvälineet ja sääsuojat	vakuutettava aina erikseen
Työmaarakennukset	vakuutettava aina erikseen
Työntekijöiden omaisuus	vakuutettava aina erikseen
Kiirehtimiskustannukset	vakuutettava aina erikseen

Vakuutuksen voimassaolo

Vakuutuksen voimassaolo - sijainti

Määräaikainen vakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkityllä työmaalla. Jatkuva vakuutus on voimassa työmailla, jotka sisältyvät ilmoitettuun liikevaihtoon. Jos työmaata varten on jouduttu perustamaan väliaikainen varasto työmaan ulkopuolelle, esimerkiksi työkohteeseen tulevien raaka-aineiden säilyttämistä varten, on vakuutus voimassa myös tällaisessa varastossa.

Jos vahinko tapahtuu omaisuudelle siirrettäessä sitä työmaan ulkopuolella olevan varaston ja työmaan välillä, korvataan vahingosta enintään 10 000 euroa. Jos kuljetusten arvo on tätä suurempi, kannattaa määräaikaiseen vakuutukseen liittää myös kuljetusvakuutus. Jatkuvan vakuutuksen tapauksessa tehdään erillinen tavarankuljetusvakuutus.

Vakuutuksen voimassaoloaika

Määräaikainen vakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkityn vakuutuskauden ajan seuravassa kerrotuin tarkennuksin ja poikkeuksin. Myös jatkuva vakuutus on voimassa yksittäisen työsuorituksen osalta vastaavasti kuin määräaikainen vakuutus. Jatkuva vakuutus kuitenkin päättyy kaikilta osin, kun vakuutuskirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika päättyy.

Työsuorituspaikassa oleva omaisuus

Vakuutus tulee voimaan työsuorituspaikassa olevan omaisuuden osalta silloin, kun se saapuu työsuorituspaikalle tai sitä varten perustettuun varastoon. Vakuutuksen voimassaolon alkamishetken vaikuttaa tällöin omaisuuden kuljetus-

vakuutuksen laajuus eli se, milloin vaaranvastuu omaisuudesta siirtyy kuljetusliikkeeltä urakoitsijalle. Jos esimerkiksi kuljetusvakuutus kattaa myös tavaran purkamisen, astuu Rakennus- ja asennustyövakuutus voimaan, kun omaisuus on purettu kuljetusvälineestä.

Työsuorituksen kuuluvan purettavan omaisuuden osalta vakuutus päättyy silloin, kun omaisuus on lastattu kuljetusvälineeseen poiskuljettamista varten.

Työsuorituksen valmistuminen

Työsuorituspaikassa vakuutuksen voimassaolo päättyy, kun työ on saatu valmiiksi ja se on luovutettu työn tilaajalle. Jos esimerkiksi vakuutettuun linjasaneerausurakkaan kuuluu kolme erillistä taloa, yhden talon osalta Rakennus- ja asennustyövakuutus päättyy silloin, kun kyseinen talo on luovutettu työn tilaajalle.

Jos luovutustarkastuksessa on kuitenkin kirjallisesti sovittu jokin työ tehtäväksi vasta luovutustarkastuksen jälkeen, vakuutus on voimassa tällaisen työn osalta myös luovutuksen jälkeen kuukauden ajan tarkastuksesta.

Lämpimänä ajankohtana tehtävät työt

Jos työsuorituksen sisältyy rakennuksen ulko-kuoren viimeistelytöitä tai pihan viimeistely- ja lopputöitä, joita ei voida tehdä kuin lämpimänä vuodenaikana, vakuutus on voimassa näitä töitä tehtäessä vielä sen jälkeenkin, kun määräaikaisen vakuutuksen vakuutuskirjaan merkitty vakuutuskausi on päättynyt, ei kuitenkaan enempää kuin yhden vuoden ajan vakuutuskauden päättymisestä.

Takuukorjaukset ja takuu aika

Takuuajana vakuutuksesta korvataan rakennus- tai asennusvirheestä työkohteen virheettömälle osalle aiheutuneet vahingot. Näitä vahinkoja korvataan kuitenkin enintään kolmen vuoden ajan työkohteen luovutuksesta, vaikka urakan sovittu takuu aika olisi tätä pidempi. Työkohteen

ympäröivälle omaisuudelle otettu vakuutus on puolestaan aina voimassa kolme vuotta luovutuksesta, vaikka sovittu takuu aika olisi sitä lyhyempi.

Jos jatkuvan vakuutuksen vakuutuskirjaan merkitty voimassaolo päättyy, ei vakuutus ole enää voimassa työsuoritusten takuuajan aikana.

Esimerkkejä vakuutuksen voimassaolosta

Tilanne	Onko vakuutus voimassa?
Rakentamisen aloitus viivästyi ja vakuutuskirjaan merkitty vakuutuskausi päättyi ennen rakennuksen valmistumista.	Vakuutus ei ole voimassa vakuutuskauden päättymisen jälkeen. Vakuutuskauden jatkamisesta on sovittava erikseen vakuutusenantajan kanssa.
Rakennuksen ulkoseinän rappaustyöt siirtyivät tehtäväksi seuraavana keväänä, koska niitä ei voitu tehdä aiottuun aikaan syksyllä poikkeuksellisen aikaisin tulleen talven takia.	Vakuutus on voimassa keväällä rappaustöitä tehtäessä, vaikka määräaikaisen vakuutuksen vakuutuskausi on jo päättynyt.
Korjaustyötä luovutettaessa huomattiin, että yhdessä vesipisteessä oli suunnitelmasta poikkeava hana. Hanan vaihtamisesta seuraavalla viikolla tehtiin merkintä luovutusprotokollaan.	Vakuutus on voimassa luovutusprotokollan merkityn työn suorittamisen aikana, korkeintaan yhden kuukauden ajan luovutustarkastuksesta.
Rakennuksen parvekelasien kiinnityksissä havaittiin vikoja takuuajana.	Vakuutus on voimassa tehtäessä takuuajana takuun piiriin kuuluvia korjaustöitä.

Esinevakuutukset

Palovakuutus

Palovakuutus korvaa irtipäässeän tulen aiheuttamat vahingot ja työsuorituspaikalla tai sen välittömässä yhteydessä tapahtuneesta tulipalosta aiheutuneet savu- ja nokivahingot sekä savunpoistolaitteiston ja sammutuslaitteiston äkillisen ja ennalta-arvaamattoman laukeamisen aiheuttamat vahingot. Vakuutus korvaa myös räjähdysvahinkoja eli kaasun tai höyryn ylipaineen aiheuttamat äkilliset mekaaniset vahingot.

Omaisuusrikosvakuutus

Omaisuusrikosvakuutuksesta korvataan varkaus- ja murtovahinko silloin, kun lukittuun ja suljettuun omaisuuden säilytyspaikkaan tai aitaukseen on tunkeuduttu rakenteita tai lukkoja rikkoen tai avaimella, joka on saatu haltuun ryöstön tai murtautumisen yhteydessä. Vakuutuksesta korvataan myös omaisuuden varkaus, joka on tehty murtamalla omaisuuden kiinnitys tai lukitus sekä tahallinen vahingonteko ja omaisuuden ryöstäminen.

Vaikka omaisuus ei olisi lukittuna tai lukitussa tilassa, voidaan varkausvahinko korvata silloin, kun varastettua omaisuutta ei voida esimerkiksi

sen koon, painon tai suuren määrän takia siirtää työajan päätteeksi lukittuun tilaan tai aitaukseen. Silloinkin suojeleohje edellyttää, että varkausvahinkoja on ehkäistävä esimerkiksi estämällä ajoneuvojen pääsy työmaalle työajan ulkopuolella tai tehostamalla vartiointia ja asentamalla valvontakameroita. Omaisuutta, jota ei voida työajan päätteeksi siirtää lukittuihin tiloihin tai lukittuun aitaukseen, ovat esimerkiksi pystytystä odottavat työtelineet, kaapelikatot, elementit ja valumuotit.

Tutustu erityisen huolellisesti myös muihin Rakennus-, asennus- ja korjaustöiden suojeleohjeissa B10 oleviin määräyksiin omaisuuden suojelemiseksi.

Vuotovakuutus

Vuotovakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut rakennukseen kuuluvista putkistoista, koneista tai käyttölaitteista vuotaneesta nesteestä, höyrystä tai kaasusta. Korvauksen edellytyksenä on, että vuoto on ollut äkillinen ja ennalta-arvaamaton tapahtuma ja että vuotanut putkisto tai käyttölaite on ollut jo asennettuna kiinteällä liitynnällä rakennukseen. Rikkovakuutuksesta voidaan kuitenkin korvata myös muunlaisia, äkillisen ja ennalta-arvaamattoman tapahtuman seurauksena aiheutuneita vuotovahinkoja.

Rakennukseen kohdistuneen vuotovahingon yhteydessä korvataan vaurioituneen alueen korjauskustannusten lisäksi vuodon paikantamiseksi tehdyt rakenteiden avaamisesta ja sulke- misesta aiheutuneet kustannukset sekä kos- teusmittaukset. Vakuutuksesta ei korvata hukkaan vuotanutta ainetta eikä lisääntyntä energiankulutusta. Itse putkiston tai käyttölait- teen rikkoutuminen ei myöskään kuulu vuoto- vakuutuksesta korvattaviin vahinkoihin vaan se korvataan rikkovakuutuksesta.

Luonnonilmiövakuutus

Luonnonilmiövakuutus korvaa myrskyn (keski- tuulen nopeus yli 15 m/s), sen kaataman puun tai irrottaman muun esineen aiheuttamat vahingot sekä myrskytuulen aiheuttaman vesistön vedenpinnan nousun aiheuttamat vahingot.

Luonnonilmiövakuutuksesta korvataan myös raesateen aiheuttamat vahingot. Salamaniskun aiheuttamat vahingot korvataan silloin, kun salamanisku osuu suoraan omaisuuteen tai jos vahingon aiheuttaa esimerkiksi salamaniskun kaatama puu.

Jos villieläin, esimerkiksi hirvi, tunkeutuu raken- nukseen ja aiheuttaa siellä vahinkoa, kuuluu vahinko luonnonilmiövakuutuksesta korvatta- vaksi. Sen sijaan tuhoeläinten ja tuhohyönteis- ten aiheuttamia vahinkoja ei korvata.

Rikkovakuutus

Rikkovakuutus korvaa äkillisen ja ennalta- arvaamattoman tapahtuman seurauksena aiheutuneen vahingon, joka ei ole korvattava palo-, luonnonilmiö-, omaisuusrikos- tai vuoto- vakuutuksesta.

Työkaluille ja työvälineille, työmaarakennuksille ja työntekijöiden omaisuudelle rikkovakuutuk- sesta korvataan kuitenkin vain vahinko, jonka on aiheuttanut äkillinen ja ennalta arvaamaton kaatuminen, putoaminen, tieltä suistuminen, tien sortuminen tai laitteesta itsestään riippu- maton ulkoinen tekijä, ei kuitenkaan salama tai sähköilmiö.

Vahinko	Vakuutus, josta korvataan
Rakennus syttyy palamaan työmaavalaisimissa olleen vian vuoksi. Vikaa ei ollut huomattu aiemmin.	Vahinko korvataan palovakuutuksesta.
Tärylevy oli kytketty ja lukittu kiinni rakennukseen aitaamattomalla työmaalla. Tärylevyn lukitus murrettiin yön aikana ja tärylevy varastettiin.	Vahinko korvataan omaisuusrikosvakuutuksesta. Korvauksen määrässä otetaan kuitenkin huomioon lisäomavastuu, koska vahinko kohdistuu omaisuuteen, joka on ulkona.
Aggregaatti jäi ulos yöksi aitaamattomalla työmaalla. Aamulla se oli kadonnut.	Vakuutus ei korvaa helposti siirrettävän omaisuuden varkautta silloin, kun se on ollut ulkona lukitsematta.
Rakennustyön aikana käyttövesiputken liitos irtoaa aiheuttaen vuotovahingon.	Vahinko korvataan vuotovakuutuksesta.
Uudisrakennuksen virheellisesti asennettu hana aiheuttaa vuotovahingon vuoden päästä työn luovutuksesta.	Vuotovahinko korvataan vuotovakuutuksesta. Asennusvirheestä aiheutunut vahinko kohteen virheettömälle osalle korvataan takuuajana, enintään kuitenkin kolmen vuoden sisällä luovutuksesta. Vakuutus ei korvaa virheellisen työsuorituksen korjaamista.
Myrskytuuli rikkoo rakennuksen korjaustyön aikaisia sääsuojauksia ja vesisade kastelee rakenteita.	Vahinko korvataan luonnonilmiövakuutuksesta.
Asennettavana oleva ilmastointikone putoaa sitä nostettaessa.	Vahinko korvataan rikkovakuutuksesta.
Asennettavana olevan ilmastointikoneen alapuolella oleva tuotantokone rikkoutuu ilmastointikoneen putoamisen yhteydessä.	Vahinko korvataan rikkovakuutuksesta. Vahingosta korvataan kuitenkin enintään 10 000 euroa, ellei ympäröivää omaisuutta ole vakuutettu erikseen.

Rajoitusehdot ja korvauksen määrä

Olenneimmat rajoitusehdot

Tässä on esitetty olennaisia Rakennus- ja asennustyövakuutuksen rajoitusehtoja. Täydellisesti rajoitusehdot on esitetty vakuutusehdoissa.

Vakuutus ei korvaa

- ulkona olevan pienikokoisen ja helposti siirrettävän omaisuuden varkautta
- ulkona olevan omaisuuden vahingontekoa eikä luonnonvoimien aiheuttamaa vahinkoa, ellei kyse ole sellaisesta omaisuudesta, joka on tarkoitettu säilytettäväksi ja käytettäväksi ulkona
- petosta, kavallusta, omaisuuden katoamista eikä varkautta, jonka ajankohtaa, tapahtumapaikkaa ja tapaa ei voida määrittää
- vahinkoa, jonka aiheuttaa vesi- tai lumisade, sulamisvesi, kosteus, kylmyys, lämpö tai vesistön vedenpinnan nousu. Jos vesistön vedenpinnan nousu aiheutuu myrskytulesta, vahinko kuitenkin korvataan.
- omaisuudelle aiheutunutta vahinkoa, joka aiheutuu sen huollon tai korjauksen laiminlyönnistä taikka käytettäessä sitä käyttötarkoituksen tai -ohjeen vastaisesti
- koneissa ja laitteissa käytettäville terille, ketjuille, kulutusaineille ja kulutustarvikkeille aiheutunutta rikkovahinkoa, ellei aine tai tarvike ole vahingoittunut muun korvattavan vahingon yhteydessä
- vahinkoa virheellisesti suunnitellulle tai valmistetulle omaisuudelle itselleen. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin virheen seurauksena muulle omaisuudelle aiheutunut vahinko.
- louhinta-, paalutus- tai räjäytystyön aiheuttamasta maan liikkeestä aiheutunutta vahinkoa
- vahinkoa, josta joku muu on lain tai sopimuksen perusteella korvausvastuussa
- kustannuksia, jotka aiheutuvat toimintahäiriön poistamisesta, huoltotöistä tai säätö- ja kunnossapitotöistä.

Vakuutus ei myöskään korvaa vahinkoa, jos se on aiheutunut poikkeustilanteista, kuten sodasta, lakosta tai ydinvahingosta. Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan vain rajoitetusti; yhtä vahinkoa kohden korvataan enintään 3 000 000 euroa kaikkien teossa vahingoittuneiden vakuutuksenottajien omaisuutta.

Käyttötarkoituksen vastaisella käytöllä tarkoitetaan esimerkiksi porakoneen käyttämistä vasarana. Käyttöohjeen vastaisella käytöllä tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että laitetta käytetään sille sopimattomassa ympäristössä tai sitä, että laitteessa käytetään eri voiteluaineita kuin käyttöohjeessa ilmoitetaan.

Vahingon ja korvauksen määrät

Vahingon määrä perustuu omaisuuden päivänarvoon ja sen suhteeseen jälleenhankinta-arvosta. Jos omaisuuden päivänarvo vahinkohetkellä on alle 50 % sen jälleenhankinta-arvosta, vahingon määrän laskennassa käytetään päivänarvoa vahingon määränä. Jos taas päivänarvo vahinkohetkellä on vähintään 50 % jälleenhankinta-arvosta, käytetään vahingon määrän perusteena jälleenhankinta-arvoa.

Työkalujen ja työvälineiden rikkoutuessa käytetään päivänarvon sijaan vahingoittuneen omaisuuden ikään sidottuja vähennysprosentteja omaisuuden korjaus- tai jälleenhankintakustannuksista. Vähennysprosenttien määrä lasketaan kertomalla rikkoutuneen omaisuuden ikävuodet ehdoissa kerrotulla prosenttimäärällä, joka on tietotekniikkalaitteille 20, elektroonisille mittaus-, tutkimus-, ohjaus ja säätölaitteille 10 ja muille koneille ja laitteille 5.

Vakuutuksenottajalle maksettavan korvauksen määrä saadaan vähentämällä vahingon määrää omavastuu ja mahdollinen lisöomavastuu. Jos vakuutettu omaisuus on alivakuutettu tai jos suojeluohjeiden laiminlyönnin takia joudutaan pienentämään korvausta, tehdään nämä vähennykset omavastuun vähentämisen jälkeen.

Esimerkki

Viisi vuotta vanha maantiivistyskone rikkoutuu. Koneen jälleenhankinta-arvo on 7 000 euroa. Jälleenhankinta-arvosta vähennetään 5 prosentin vuosittainen ikävähennys kolmelta vuodelta, koska hankintavuotta eikä vahingon sattumisvuotta oteta huomioon. Vakuutuksen omavastuu on 2 000 euroa, jolloin vakuutuksesta korvattava määrä on $7\,000 - (7\,000 \times 0,15) - 2\,000 = 3\,950$ euroa.

Esinevahingon määrään laskettavia muita kustannuksia

Rakennus- ja asennustyövakuutuksesta korvattavan esinevahingon määrää laskettaessa voidaan ottaa huomioon myös seuraavia kustannuksia:

- Viranomaismääräyksistä aiheutuvia lisä- ja muutostöitä voidaan korvata korkeintaan 10 prosenttia ilman näitä töitä lasketusta vahingon määrästä. Tällainen muutostyö on esimerkiksi sellainen, kun työmaalla tapahtuneen palovahingon jälkiä korjattaessa wc-tila on muutettava viranomaisen määräysten mukaisesti esteettömäksi.

Milloin vahinko korvataan vastuuvakuutuksesta, milloin Rakennus- ja asennustyövakuutuksesta?

Rakennus- ja asennustyövakuutus korvaa äkillisiä ja ennalta arvaamattomia vahinkoja. Urakoitsijalla ei tarvitse olla vahinkoon tuottamusta, eikä siten lain mukaista korvausvastuuta. Esimerkiksi palovahinko, joka on saanut alkunsa latauksessa olleesta viallisesta painepesurista, on korvattava vahinko Rakennus- ja asennustyövakuutuksesta.

- Viranomaisen määräyksistä aiheutuvia vahinkopaikan maaperän tutkimus-, puhdistus- ja käsittelykustannuksia voidaan korvata määräaikaisesta vakuutuksesta 250 000 euroon saakka ja jatkuvasta vakuutuksesta 50 000 euroon saakka.

Toisaalta tästä vakuutuksesta korvataan myös niitä vahinkoja, joissa urakoitsijalla tai aliurakoitsijalla on tuottamusta.

Urakoitsija voi aiheuttaa myös vahinkoa sellaiselle toisen omaisuudelle, joka ei liity työsuoritukseen tai henkilölle, joka ei työskentele työmaalla. Esimerkiksi jos aiheutetaan vahinkoa työmaan ohi kävelleelle jalankulkijalle tai ohi ajaneelle autolle, vahinko korvataan vahinkoa aiheuttaneen yrityksen vastuuvakuutuksesta.

Esimerkki vahingosta	Mikä vakuutus korvaa?
Asennettavalle koneelle aiheutunut vahinko	Rakennus- ja asennustyövakuutus, joko varsinainen työsuorituksen kohde tai irtaimen käyttöomaisuuden erillishankinta
Linjasaneerauskohteena olevan rakennuksen rappukäytävän käytävämaalauksille aiheutunut vahinko	Rakennus- ja asennustyövakuutus, rappukäytävä korvataan osana Ympäröivää omaisuutta, sillä se on työkohteen vaikutuspiirissä olevaa omaisuutta, koska sen kautta kuljetaan työsuorituksia tekemään
Vahinko, jonka urakoitsija on aiheuttanut työmaalla tavaroita tuoneelle ajoneuvolle purkaessaan lastia	Toiminnan vastuuvakuutus
Työmaan ohi kävelleelle ihmiselle aiheutettu vahinko	Toiminnan vastuuvakuutus

Ostavastuu

Ostavastuu on se euromäärä vahingosta, joka jää vakuutuksenottajan maksettavaksi kustakin vahingosta. Vakuutuksenottaja voi valita omavastuun määrän sen mukaan, mikä on yrityksen oma riskinkantokyky. Suurempi omavastuu pienentää vakuutusmaksuja.

Seuraavissa vahingoissa vähennetään vakuutuksenottajalle valitun omavastuun lisäksi lisäomavastuu, joka lasketaan prosenttiosuutena varsinaisella omavastuulla vähennetystä vahingon määrästä:

- tulitöistä aiheutuneet vahingot 10 %
- varkaus, joka kohdistuu ulkona olevaan omaisuuteen tai ulkona olevassa ajoneuvossa tai perävaunussa olevaan omaisuuteen 25 %
- rikkoutuminen, johon on syynä käyttöolosuhteissa ollut pöly, kosteus, lämpötila tai värinä, eikä laitetta ole tarkoitettu käytettäväksi tällaisissa olosuhteissa 25 %
- rikkoutuminen nostettaessa ohjeiden ja turvallisuusmääräysten vastaisesti 25 %
- rikkoutuminen ohjelmointivirheen tai virheellisen ohjelman seurauksena 25 %
- vuotovahinko, joka tapahtuu ennen kuin on tehty painekoe tai joka aiheutuu jäätymisestä 20 %.

Esimerkki

Työmaalla olevasta ajoneuvosta varastettiin yön aikana työkaluja ja työmaavalaisimia 7 000 euron edestä. Vakuutukseen valittu omavastuu oli 1 000 euroa.

Lisäomavastuu lasketaan omavastuulla vähennetystä vahingon määrästä ja on tässä tapauksessa $0,25 \times 6\,000$. Omavastuu yhteensä on $1\,000 + 1\,500$ euroa eli 2 500 euroa.

Kuljetusvakuutus

Määräaikaiseen rakennus- ja asennustyövakuutukseen voi liittää myös Kuljetusvakuutuksen, jolloin vakuutettuna ovat urakoitsijan vastuulla olevat, työkohteisiin liittyvät kuljetukset. Työkohteisiin liittyviä kuljetuksia ovat esimerkiksi rakennustarvikkeiden ja työkoneiden kuljetus työsuorituspaikalle tai työsuorituspaikasta seuraavalle työmaalle.

Muuta tärkeää

Suojeluohjeet

Vakuutus sopimukseen kuuluvat olennaisena osana suojeluohjeet. Ne ovat ohjeita, joita noudattamalla vahingon todennäköisyys pienenee. Jos vahinko kuitenkin sattuu, vahinko saadaan rajattua. Liiketoiminnan jatkumisen kannalta on tärkeää, ettei vahinkoja sattuisi, mutta vahinkojen välttämiseksi on suotuisa vaikutus myös ilmastolle, sillä vahinkojen korjaamiseen tarvitaan aina myös uusia raaka-aineita ja polttoainetta niiden kuljettamiseen työmaalle.

Suojeluohjeet ovat myös vakuutuksenottajaa velvoittavia ja ohjeiden noudattamatta jättäminen voi alentaa vakuutuskorvauksen määrää. Rakennus- ja asennustyövakuutukseen kuuluvat aina suojeluohjeet B10 Rakennus-, asennus- ja korjaustyöt sekä D10 Tilityöt. Rakennus- ja asennustöiden suojeluohjeissa on ohjeita mm. omaisuuden suojaamiseksi sateelta, liialta ja varkauksilta, koneiden ja työmaakaapeleiden turvallisesta käytöstä sekä vesilaitteistojen tiiveyskokeista.

Tarkista vakuutuskirjan tiedot ja tutustu vakuutusehtoihin

Vakuutus sopimus perustuu tietoihin, jotka vakuutuksenottajalta on saatu vakuutusta tehtäessä. Vakuutus kirjaan on merkitty tiedot esimerkiksi vakuutus sopimukseen valituista vakuutuksista, esinevakuutuksen kohteista, vakuutus määristä ja omavastuista.

Vakuutus sopimukseen kuuluvat ehdot löytyvät LähiTapiolan internet-sivuilta osoitteesta www.lahitapiola.fi/vakuutusehdotyrityksille. Ehdot koostuvat Yrityksen yleisistä sopimusehdoista YS15 ja Rakennus- ja asennustyövakuutusehdosta 904. Jos kuljetusvakuutus liitetään mukaan, niitä koskevat ehdot ovat T03 Tavarankuljetusvakuutus ja S03 Kuljetusvakuutuksen yleiset sopimusehdot.

Tuoteseloste ei ole täydellinen selvitys vakuutuksesta. Tutustu aina huolellisesti myös vakuutusehtoihin.

Vakuutus sopimuksen muuttaminen ja päättäminen

Vakuutusta voi muuttaa

Voit tarvittaessa tehdä muutoksia vakuutusturvaasi. Ota yhteyttä LähiTapiolaan.

Ilmoita LähiTapiolaan, jos vakuutettuun urakkaan tulee muutoksia, jotka voivat vaikuttaa vakuutusmaksuun, esimerkiksi, jos urakka-aika pitenee tai jos erillishankintojen vakuuttamistarve kasvaa.

Muista aina ilmoittaa jatkuvaan vakuutukseen liittyvistä liiketoiminnan muutoksista viimeistään vakuutuskauden vaihtuessa. Jatkuvan rakennus- ja asennustyövakuutuksen osalta näitä tietoja ovat vakuutetun toiminnan liikevaihto, työsuoritusten tyyppi, suurimman yksittäisen urakan arvo ja asennettavien kohteiden arvo.

LähiTapiola voi muuttaa vakuutuksesi ehtoja, maksua tai muita sopimusehtoja vakuutusehtojen ja vakuutus sopimuslain puitteissa. Jos muutamme vakuutus sopimusta, saat vakuutus kirjan mukana ilmoituksen muutoksista.

Vakuutus päättyy

Vakuutuksenottajana sinulla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Tietyissä tilanteissa vakuutus voidaan päättää myös kesken kauden, esimerkiksi vakuutetun omaisuuden omistajan vaihduttua tai 30 vuorokauden kuluttua maksukorotusta koskevan tiedon saamisesta. Kuluttajaan rinnastettava elinkeinonharjoittaja voi irtisanoa vakuutuksen kesken kauden päättymään heti.

LähiTapiola voi irtisanoa vakuutuksesi vakuutuskauden aikana vain tietyissä tapauksissa, jotka on mainittu vakuutus sopimuslaissa. Syynä on silloin joko vakuutuksenottajan tai vakuutetun vilpillinen menettely, vakuutusyhtiön riskiä oleellisesti lisäävä olosuhteiden muutos tai vakuutuksenottajan laiminlyönti.

Vakuutuskauden lopussa LähiTapiola voi aina irtisanoa vakuutuksen hyvän vakuutustavan mukaisesti.

Vakuutusmaksu peritään vakuutuksen voimassaoloajalta. Mahdolliset palautuvat vakuutusmaksut hyvitetään muiden vakuutusmaksujen yhteydessä tai palautetaan sinulle.

Vakuutukset on maksettava ajallaan

Vakuutusten laskut lähetetään sinulle hyvissä ajoin, viimeistään 30 vuorokautta ennen eräpäivää. Jos et maksa laskua eräpäivään mennessä, lähetämme maksumuistutuksen. Maksumuistutuksen lähettämisestä perimme muistutuslisän. Jos muistutustakaan ei makseta, irtisanomme vakuutuksen päättymään kahden viikon kuluttua.

Korvausten hausta ja maksamisesta

Ilmoita vahingosta mahdollisimman pian LähiTapiolaan. Vahinkoilmoituksen voit tehdä verkkopalvelussa www.lahitapiola.fi. Voit myös soittaa tai käydä toimistollamme.

Korvausta on haettava LähiTapiolasta vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija on saanut tietää

- voimassa olevasta vakuutuksesta,
- vahingon sattumisesta ja siitä aiheutuneesta seuraamuksesta.

Korvausvaatimus on joka tapauksessa tehtävä kymmenen vuoden kuluessa vahingon sattumisesta tai sen seurauksista, vastuuvakuutuksissa kolmen vuoden kuluessa. Jos vaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

Jos korvauksen hakija antaa vilpillisesti väriä tai puutteellisia tietoja, hän voi menettää oikeutensa korvaukseen tai maksettavaa korvausta voidaan alentaa.

LähiTapiola selvittää ja maksaa korvaukset mahdollisimman nopeasti. LähiTapiola antaa korvauspäätöksen kuukauden kuluessa tarvittavien asiakirjojen ja tietojen saapumisesta. Jos korvauksen maksaminen viivästyy, maksamme korkolain mukaisen viivästyskoron.

Tahallinen vahinko

Emme maksa korvausta vahingosta, jonka olet aiheuttanut tahallisesti. Jos vahinko johtuu törkeästä huolimattomuudesta, korvausta voidaan alentaa tai jättää kokonaan maksamatta. Samoin jos alkoholin tai huumaavan aineen käyttö on vaikuttanut vahingon syntyyn, korvausta voidaan alentaa tai jättää kokonaan maksamatta.

Muutoksenhaku

Jos olet tyytymätön saamaasi päätökseen tai vakuutus sopimuksessasi on jotain epäselvää, ota yhteyttä ensin meihin.

Päätöksen liitteenä on aina muutoksenhakuohje, jossa kerrotaan tarkemmin, kuinka kyseiseen päätökseen voi hakea muutosta. Muutoksenhakumenettely poikkeaa eri vakuutuslajien välillä.

Lue lisää verkkosivuiltamme lahitapiola.fi/muutoksenhaku.

Hyvä tietää henkilötietojen käsittelystä

LähiTapiola huolehtii asiakkaidensa yksityisyyden suojan toteutumisesta ja käsittelee henkilötietoja tietosuoja- ja vakuutuslainsäädännön, muiden asiaan soveltuvien säännösten sekä hyvän tiedonhallinta- ja tiedonkäsittelytavan mukaisesti.

Henkilötietoja käsitellään LähiTapiolan tuotteiden ja palvelujen tarjoamista ja asiakassuhteen hoitamista varten. Tietoja voidaan käyttää myös esimerkiksi asiakkaille suunnattuun markkinointiin.

LähiTapiolassa hyödynnetään automaattista päätöksentekoa ja profilointia esimerkiksi vakuuttamis- ja korvauspäätösten tekemisessä sekä markkinoinnin kohdentamisessa. Automaattisesta päätöksenteosta ilmoitetaan kunkin sitä hyödyntävän palvelun yhteydessä.

Henkilötiedot hankitaan pääasiassa asiakkaalta itseltään, hänen valtuuttamiltaan tahoilta, viranomaisten julkisista rekistereistä sekä luottotietorekisteristä. Henkilötietoja luovutetaan sivullisille vain asiakkaan suostumuksella tai lainsäädännön perusteella.

LähiTapiola rekisteröi sille ilmoitetuista vahingoista tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen vahinkorekisteriin ja tarkistaa samalla, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Vahinkorekisterin tietoja käytetään korvauskäsittelyssä vakuutusyhtiöihin kohdistuvien väärinkäytösten torjunnassa. LähiTapiola rekisteröi sen harjoittamaan vakuutustoimintaan kohdistuneista rikoksista ja rikosepäilyistä tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen väärinkäytösrekisteriin ja tarkistaa asiakkaasta rekisteriin merkityt tiedot. Väärinkäytösrekisterin tietoja käytetään korvaus- ja vakuutuskäsittelyssä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemisessä.

Asiakkaan tuntemistietoja ja muita henkilötietoja voidaan käyttää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen selvittämiseen, paljastamiseen ja estämiseen. Lisäksi tietoja voidaan luovuttaa viranomaisille rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen tutkintaan saattamista varten sekä sellaisten rikosten tutkintaan saattamista varten, joilla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus tai rikoshyöty on saatu.

LähiTapiola tallentaa asiakkaiden kanssa käytäviä puheluita ja chat-keskusteluita asiointin todentamiseksi sekä palvelun laadun varmistamiseksi.

LähiTapiolan henkilörekistereistä on laadittu tietosuojaselosteet, joissa kerrotaan rekistereissä käsiteltävistä henkilötiedoista, niiden käsittelystä ja rekisteröidyn oikeuksista. Tietosuojaselosteisiin ja henkilötietojen tarkempaan käsittelyyn voi tutustua LähiTapiolan verkkosivuilla lahitapiola.fi/henkilotietojenkäsittely. Tietosuojaselosteita saa myös pyydettäessä postitse tai sähköpostitse osoitteesta tietosuoja@lahitapiola.fi.

Luottotiedot

Selvitämme vakuutushakemuksen käsittelyn yhteydessä vakuutuksen hakijan luottoluokituksen Suomen Asiakastieto Oy:n rekisteristä. Rekisterissä oleva maksuhäiriömerkintä voi olla esteenä vakuutuksen myöntämiselle.

Tietoa LähiTapiolasta

Vakuutusten myöntäjät on lueteltu takakanassa. Oman vakuutuksenantajasi näet saamastasi tarjouksesta ja vakuutus kirjastasi.

Vakuutuksenantajan työntekijälle tai asiamiehelle maksetaan mahdollinen korvaus tuotteiden ja palveluiden myynnistä. Korvaus voi perustua vakuutuksen vuosimaksuun tai ostettujen tuotteiden kappalemäärään.

Vakuutuksenantajana toimiva vakuutusyhtiö voi antaa asiakkailleen henkilökohtaisia suosituksia tarjoamistaan vakuutuksista, jos siitä on sovittu erikseen asiakkaan kanssa.

Etämyynnin ennakkotiedot annetaan Suomen lainsäädännön perusteella.

Turvaamme asiakkaidemme elämää

Vakuutukset myöntävät seuraavat LähiTapiola-ryhmään kuuluvat keskinäiset vakuutusyhtiöt (y-tunnus):
LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola **Sydkusten** - LähiTapiola
Etelärannikko (0135987-5) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi** (0225907-5) |
LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) | LähiTapiola
Lappi (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Länsi-Suomi** (0134099-8) | LähiTapiola
Pirkanmaa (0205843-3) | LokalTapiola **Österbotten** - LähiTapiola **Pohjanmaa** (0180953-0) | LähiTapiola
Pohjoinen (2235550-7) | LähiTapiola **Pääkaupunkiseutu** (2647339-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola
Savo-Karjala (0218612-8) | LähiTapiola **Uusimaa** (0224469-0) | LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) |
LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3) | LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (0211034-2)

Löydät yhtiöiden yhteystiedot osoitteesta www.lahitapiola.fi.

LÄHITAPIOLA